

Társult tagság/representativitás

Az egységes közös piacszervezésről szóló tanácsi rendelet szerint amennyiben valamely szakmaközi szervezet egy adott termék előállításának, kereskedelmének vagy feldolgozásának tekintetében reprezentatívnak tekinthető, az érintett tagállam az említett szakmaközi szervezetre kérésére - korlátozott időszakokra - kötelezővé teheti a szervezethez nem tartozó piaci szereplők - egyének vagy csoportok - számára az elismert szakmaközi szervezeten belül létrejött egyes megállapodások, döntések vagy összehangolt magatartások követését, szigorú betartását.

A Termék Tanács Alapszabálya szerinti társult tagság fogalma olyan gazdasági szervezetre is értelmezhető, amely „... termelői csoportként tömörít szakmai, érdekképviseleti, non-profit vagy gazdasági szerveződésbe és a tejágazathoz kapcsolódó tevékenységet végez...”. Ezzel tovább növelhető a szakmaközi szervezet representativitása.

Jogi hivatkozás:

„A Tej Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács Alapszabálya

IV. A TAGSÁGI VISZONY (5. oldal)

A Tej Termék Tanács belépési nyilatkozat alapján tagjai sorába felvehet olyan tagokat, akik termelőket, feldolgozókat, illetve forgalmazó szervezeteket társadalmi szervezatként vagy termelői csoportként tömörít szakmai, érdekképviseleti, non-profit vagy gazdasági szerveződésbe és a tejágazathoz kapcsolódó tevékenységet végez, továbbá tevékenységével segíteni kívánja a Tej Termék Tanács által kitűzött célok elérését, illetve szimpatizál a Tej Termék Tanács által folytatott tevékenységgel (a továbbiakban: társult tag).

Az erre vonatkozó, az Elnökség jóváhagyásával megkötött szerződés vagy együttműködési megállapodás hatálya alatt és feltételei szerint, a Tej Termék Tanácsnak belépési nyilatkozat nélkül is korlátozott jogú tagjává válik az a piaci szereplő, aki (amely) alanyi jogon nem tagja a Tej Termék Tanácsnak, de annak a társult tagnak a tagja, amely a Tej Termék Tanácsba belépett (a továbbiakban: közvetett tagság).

Az a tag, aki (amely) a társult tagnak is tagja és az alanyi valamint a közvetett tagság hatálya alá is esik, tagnak minősül. A kettős tagság esetén, a jogok és a kötelezettségek a tagra vonatkozó előírások szerint alkalmazandók.”

2012. évi CXXVIII. törvény a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről

„2. § (1) e) reprezentatív szakmaközi szervezet: a zöldség-gyümölcs ágazatban a tanácsi rendelet 1251. cikk (2) bekezdésében meghatározott, más ágazatokban a tagságát tekintve az alapanyag-előállítás, feldolgozás vagy kereskedelem területeiből legalább kettőben - amely egyike az alapanyag-előállítás - legalább kétharmados mennyiségi részesedéssel rendelkező szakmaközi szervezet;”

Kapcsolódó melléklet:

2012. évi CXXVIII. törvény a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről

<http://tejtermek.hu/hasznos/jogszabalyok/file/47-2012-evi-cxxviii-torveny>

Nyerstej Magyarországon történő értékesítésére irányuló szerződés

A nyerstej Magyarországon történő értékesítésére irányuló szerződést – a végső fogyasztó részére történő közvetlen értékesítés kivételével – a nyerstej feldolgozásáig írásba kell foglalni.

Meg kell határozni, hogy a szakmaközi szervezetekről szóló trv-ben és a Ptk-ban meghatározottak figyelembevétele mellett hogyan kell alkalmazni a kötelező szerződéskötésről szóló rendelkezést Magyarországon.

Jogi hivatkozás:

2012. évi CXXVIII. törvény a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről

17/A. § (1) A nyerstej Magyarországon történő értékesítésére irányuló szerződést - a végső fogyasztó részére történő közvetlen értékesítés kivételével - a nyerstej feldolgozásáig a tanácsi rendelet 185f. cikk (2) bekezdésében meghatározott tartalommal írásba kell foglalni.

(2) A felek között a határozott időre kötött szerződés időtartama legalább 6 hónap. A felek a határozatlan időre kötött szerződést rendes felmondással hat hónapos felmondási idővel szüntethetik meg.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kötelezettség betartását a mezőgazdasági igazgatási szerv ellenőrzi. Amennyiben a mezőgazdasági igazgatási szerv megállapítja a kötelezettség megszegését, egy hónapos határidő kitűzésével felhívja a feleket a kötelezettség teljesítésére. Amennyiben a felek a határidő leteltével sem teljesítik kötelezettségeiket, a mezőgazdasági igazgatási szerv visszavonja a felek működési engedélyét.

A Tanács 1234/2007/EK Rendelete (2007. október 22.) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”)

185f. cikk Szerződéses kapcsolatok a tej- és tejtermékágazatban

(...)

(2) A szerződést és/vagy a szerződésre vonatkozó ajánlatot:

a) a szállítás megkezdése előtt kell elkészíteni;

b) írásban kell rögzíteni; és

c) annak tartalmaznia kell különösen az alábbi elemeket:

i. a szállított tejért fizetendő árat, amely:

— állandó és a szerződésben rögzített, és/vagy

— kiszámítására a szerződésben megállapított különböző tényezők összesítésével kerül sor, amelyek között szerepelhetnek a piaci fejlemények változását tükröző piaci mutatók, a szállított mennyiség és a szállított nyers tej minősége vagy összetétele;

ii. a szállítható és/vagy szállítandó nyers tej mennyiségét és a szállítások ütemezését;

iii. a szerződés időtartamát, amely vagy határozott, vagy határozatlan lehet és a felmondási záradékot;

iv. a kifizetési időszakokra és az eljárásokra vonatkozó részleteket;

v. a nyers tej átvételére vagy szállítására vonatkozó rendelkezéseket; valamint

vi. a *vis maior* esetén alkalmazandó szabályokat.

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

MÁSODIK RÉSZ / A SZERZŐDÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI IV. CÍM / A SZERZŐDÉS/A SZERZŐDÉSI JOG ALAPELVEI

Kapcsolódó melléklet:

2012. évi CXXVIII. törvény a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről.

<http://tejtermek.hu/hasznos/jogszabalyok/file/47-2012-evi-cxxviii-torveny>

Versenyjog alkalmazása mezőgazdaságban

A magyar versenyjog a közelmúltig nem volt figyelemmel a mezőgazdaságnak a más ágazatokhoz képest eltérő sajátosságaiból (termékek szezonális piaci jelenléte, időjárási hatások, ellátásbiztonság, azaz az élelmiszerek a fogyasztói vásárlások alapvető termékei) eredő kiszolgáltatottságára.

Szükség volt a hazai versenyszabályok szigorúságának az uniós kötelezettségek mértékéig történő enyhítése, azaz a mezőgazdasági termékek vonatkozásában megengedőbb rendelkezések meghatározása.

Indokolt az új törvényi szabályozás közös értelmezése.

Jogi hivatkozás:

2012. évi CXXVIII. törvény a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről

18/A. § (1) Mezőgazdasági termék vonatkozásában nem állapítható meg a versenytörvény 11. §-ában meghatározott tilalom megsértése, ha a versenytörvény 11. §-a szerinti megállapodásból eredően a gazdasági verseny torzítása, korlátozása vagy megakadályozása a gazdaságilag indokolt, méltányolható jövedelem eléréséhez szükséges mértékét nem haladja meg, és e jövedelem megszerzésétől a megállapodás által érintett piac szereplője nincs elzárva, továbbá az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 101. cikkének alkalmazására nem került sor.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt mentesülési feltételek fennállását a miniszter állapítja meg.

(3) A versenytörvény 11. §-ában szereplő tilalom mezőgazdasági termék vonatkozásában történő megsértésének vizsgálata során a Gazdasági Versenyhivatalnak a miniszter (2) bekezdés szerinti állásfoglalását be kell szerezni, és az abban foglaltak alapján kell eljárnia. A miniszternek az állásfoglalását a Gazdasági Versenyhivatal megkeresésének beérkezésétől számított hatvan napon belül kell kiadnia, amely időtartamra a Gazdasági Versenyhivatal az eljárását felfüggeszti.

(4) Az eljáró versenytanács a bírság kiszabását felfüggeszti a 11. §-ba ütköző olyan megállapodás vagy az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 101. cikkébe ütköző olyan versenytársak közötti megállapodás vagy összehangolt magatartás esetén, ahol azt mezőgazdasági termék vonatkozásában követték el. Ez esetben az eljáró versenytanács határidő tűzésével felszólítja a megállapodásban vagy összehangolt magatartásban résztvevő feleket, hogy magatartásukat hozzák összhangba a jogszabályi rendelkezésekkel. A határidő eredménytelen elteltét követően az eljáró versenytanács bírságot szab ki.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata

101. cikk

(az EKSz. korábbi 81. cikke)

(1) A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen:

- a) a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése;
- b) a termelés, az értékesítés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzése;
- c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása;
- d) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;
- e) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(2) Az e cikk alapján tiltott megállapodás vagy döntés semmis.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásától azonban el lehet tekinteni az olyan esetekben, amikor

- vállalkozások közötti megállapodás vagy megállapodások csoportja;
- vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy döntések csoportja;
- összehangolt magatartás vagy összehangolt magatartások csoportja hozzájárul az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből anélkül, hogy:

- a) az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek;
- b) lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses áruk jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt.

Kapcsolódó melléklet:

2012. évi CXXVIII. törvény a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről.
<http://tejtermek.hu/hasznos/jogszabalyok/file/47-2012-evi-cxxviii-torveny>

Tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetek

A 124/2012. (XII. 6.) VM rendelet meghatározza a 'tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetek' és a 'tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetek társulásai' elismerésére vonatkozó eljárási szabályokat és az elismerés feltételeit.

Az ágazati termelői szervezetként történő elismerést csak olyan jogi személyiségű szervezet kérheti, akinek a termelői tagjai a benyújtást megelőző évben legalább 30 millió kg igazolt beszállítási kvótával rendelkeztek és az elismerést legalább ezen mennyiségre vonatkozóan kéri.

Az elismert termelői szervezetek társulást hozhatnak létre, amely társulás elismertetését szintén kérhetik. A társulások elismerésének feltétele, hogy igazolt módon legalább 100 millió kg éves kvótával lefedett mennyiséggel rendelkezzenek és az elismerést legalább ezen mennyiségre vonatkozóan kérik.

A rendelet értelmében létrehozott tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetnek milyen jogi/gazdasági formában kell működnie?

Jogi hivatkozás:

124/2012. (XII. 6.) VM rendelet a tej- és tejtermék-ágazatban működő termelői szervezetek és társulásaik nemzeti szabályozásáról

A Tanács 1234/2007/EK Rendelete (2007. október 22.) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”)

122. cikk

A tagállamok elismerik azokat a termelői szervezeteket, amelyek:

a) a következő ágazatok valamelyikében működő termelők közül állnak:

iiia. tej és tejtermékek;

b) a termelők kezdeményezésére jönnek létre;

c) meghatározott céllal rendelkeznek, amely különösen magában foglalhat, vagy a gyümölcs- és zöldségágazat tekintetében magában foglal az alábbi célkitűzések közül egyet vagy többet:

i. a termelés megtervezésének és a kereslethez való hozzáigazításának biztosítása, különösen a minőség és a mennyiség tekintetében;

ii. a kínálati oldal koncentrációja és a tagok által előállított termékek forgalomba hozatala;

iii. a termelési költségek optimalizálása és a termelői árak stabilizálása.

126a. cikk

A tej- és tejtermékágazatban működő termelői szervezetek és társulásaik elismerése

(1) A tagállamok termelői szervezetként ismernek el a tej- és tejtermékágazatban minden olyan elismerést kérelmező jogi személyt vagy jogi személyek egyértelműen meghatározott részét, amely teljesíti az alábbi feltételeket:

a) megfelel a 122. cikk első bekezdésének b) és c) pontjában meghatározott követelményeknek;

b) a működési területén rendelkezik egy, az érintett tagállam által meghatározandó minimális taglétszámmal és/vagy minimális forgalmazható termelési mennyiséggel;

c) elegendő bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy megfelelően végzi tevékenységét, mind a ráfordított idő, mind a hatékonyság és a kínálat koncentrációja tekintetében;

d) alapszabálya összhangban áll e bekezdés a), b) és c) pontjával.

(2) Kérelem alapján a tagállamok elismerhetik a tej- és tejtermékágazatban működő elismert termelői szervezetek társulását, ha az érintett tagállam úgy ítéli meg, hogy a társulás képes eredményesen elvégezni egy elismert termelői szervezet minden tevékenységét, és megfelel az (1) bekezdésben előírt feltételeknek.

(3) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy 2012. április 2-át megelőzően, a nemzeti jog alapján elismert és az e cikk (1) bekezdésében megállapított feltételeknek megfelelő termelői szervezeteket a 122. cikk első bekezdése a) pontjának iiia. alpontja alapján elismert termelői szervezeteknek kell tekinteni.

2012. április 2-át megelőzően a nemzeti jog alapján elismert azon termelői szervezetek, amelyek nem felelnek meg az e cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek, 2012. október 3-ig folytathatják

tevékenységüket a nemzeti jog alapján.

(4) A tagállamok:

- a) a kérelem és valamennyi vonatkozó bizonyíték benyújtásától számított négy hónapon belül határoznak a termelői szervezet elismeréséről; a kérelmet abban a tagállamban kell benyújtani, ahol a szervezet székhelye található;
- b) általuk meghatározott időközönként ellenőrzik, hogy az elismert termelői szervezetek és társulásaik betartják-e e fejezet előírásait;
- c) az e fejezetben előírt intézkedések be nem tartása vagy a végrehajtás során fellépő szabálytalanságok esetén az általuk meghatározott megfelelő szankciókat alkalmazzák az érintett szervezetekre és társulásaikra, és adott esetben eldöntik, hogy vissza kell-e vonni az elismerést;
- d) minden évben legkésőbb március 31-ig tájékoztatják a Bizottságot az előző naptári évben hozott, elismerések megadására, megtagadására.

Kapcsolódó melléklet:

124/2012. (XII. 6.) VM rendelet a tej- és tejtermék-ágazatban működő termelői szervezetek és társulásaik nemzeti szabályozásáról

<http://tejtermek.hu/hasznos/jogszabalyok/file/50-124-2012-xii-6-vm-rendelet>

Termelői csoportok

A 123/2012. (XII. 6.) VM rendelet módosította a termelői csoportokról szóló 81/2004. (V. 4.) FVM rendeletet. A következő lényeges részeket módosul: *termelői csoportként történő elismerés feltételei, vis maior szabályozása, az elismerés iránti kérelem, ellenőrzés.*

Fontos, hogy a közlönyben kihirdetett jogszabály-változat szerint korlátolt felelősségű társaság formában működő gazdasági társaság termelői csoportként történő elismerése 2013. január 1-jétől már nem kérelmezhető.

A termelői csoportok elismerésére vonatkozó szabályok az elismerés iránti kérelemhez csatolni kell a termelői csoport agrárgazdasági szövetkezeti érdekképviselői szervben meglévő tagságának az igazolását. A 2013. január 1. előtt elismert vagy minősített elismerést szerzett termelői csoportnak ezt az igazolást 2013. február 28-ig kellett benyújtani a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz .

A TermékTanács 2013 januárjában kezdeményezte a rendelet gyors módosítását, úgy hogy a rendelet 9. § (4a) bekezdése csak a 2013. január 1. után elismert termelői csoportokra vonatkozzon. 2012. február 28-ai határidőhöz kötődő rendelkezés sajnálatosan már az elismeréssel rendelkező termelői csoportokra is vonatkozott. A tejágazatban igen jelentős szerepet betöltő termelői csoportok működését ez a rendelkezés egyértelműen ellehetetleníti. A jogalkotó eredeti szándéka minden bizonnyal nem ez volt.

A VM-től 2013. március 5-én kapott tájékoztatás alapján a fenti kérés szerinti módosítás megtörténik, a határidő törlésre kerül.

Jogi hivatkozás:

123/2012. (XII. 6.) VM rendelet a termelői csoportokról szóló 81/2004. (V. 4.) FVM rendelet módosításáról

1. § E rendelet alkalmazásában:

a) termelői csoport: az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által az e rendelet alapján termelői csoportként elismert, és az e rendeletben foglaltak szerint működő szövetkezet vagy korlátolt felelősségű társaság;

(...)

7. § (4) Korlátolt felelősségű társaság formában működő gazdasági társaság termelői csoportként történő elismerése 2013. január 1-jétől nem kérelmezhető.

(...)

9. § (4) Az elismerés iránti kérelem az alábbiakat tartalmazza:

f) a termelői csoport agrárgazdasági szövetkezeti érdekképviselői szervben meglévő tagságának igazolását.

(4a) A 2013. január 1-je előtt elismerést vagy minősített elismerést szerzett termelői csoportoknak a (4) bekezdés f) pontja szerinti igazolást 2013. február 28-ig kell benyújtani a minisztériumhoz.

Kapcsolódó melléklet:

81/2004. (V. 4.) FVM rendelet a termelői csoportokról

<http://tejtermek.hu/hasznos/jogszabalyok/file/48-81-2004-v-4-fvm-rendelet>

A termelői csoportokra (is) szabott speciális támogatási jogcímek bemutatása (figyelemfelhívás)

1. 2013-ban is „él” (a módosítása egyeztetés, illetve megjelenés alatt) a rendezett piaci kapcsolatok kialakításához nyújtott de minimis támogatásról szóló 41/2008. (IV. 3) VM rendelet, melynek alapelemei a következők:
 - legalább egyéves, legalább 40 ezer tonna tejre vonatkozó termeltetési szerződés esetén az előleg 8 %-a a támogatás,
 - általános de minimis alá esik, 3 év alatt 200 000 euro a felső korlát.
2. Az MFB agrár forgóeszköz hitel is elérhető a - gazdasági társaságként, vagy szövetkezetként működő - termelői csoportok számára is . [120/2012. (XI.23.) VM rendelet]
 - termeltetési célokra rendelkezésre álló keret 5 Mrd Ft,
 - a hitel maximuma 500 millió Ft, a támogatás mértéke a kamat 50 %-a, de legfeljebb 4 %-pont,
 - általános de minimis alá esik, 3 év alatt 200 000 euro a felső korlát.
3. Nem tiltja semmi a párhuzamos igénybevételt, a „korlát” a de minimis-ek összeszámítása.
4. A Termék tanács kezdeményezte a VM-nél az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatban felmerült költségek de minimis támogatásának meghirdetését.

A 41/2008. (IV. 3.) FVM és a 120/2012. (XI. 23.) VM rendelet rendeletek együttes igénybevétele tiltott-e?
A 41/2008. (IV. 3.) FVM rendelet az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatban felmerült költségek de minimis támogatásának lehetőségével történő kiegészítése lehetséges-e?

Jogi hivatkozás:

41/2008. (IV. 3.) FVM rendelet a rendezett piaci kapcsolatok kialakítása érdekében nyújtott csekély összegű (de minimis) támogatásról

1. § E rendelet alkalmazásában:

c) *termeltető*: az a kereskedelmi vállalkozás, és/vagy állati termék-feldolgozó, és/vagy termelői csoport, amely az a) pont szerinti állati termék előállítására az állattartóval e) pont szerinti termeltetési szerződést köt;

120/2012. (XI. 23.) VM rendelet az Agrár Forgóeszköz Hitelprogram kapcsán igénybe vehető kamattámogatásról

1. § E rendelet alkalmazásában:

11. *vállalkozás*: a hitelprogramban meghatározott jogosultsági feltételeknek megfelelő egyéni vállalkozás, gazdasági társaság, szövetkezet, európai részvénytársaság, mezőgazdasági őstermelő.

MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram Útmutató (8. oldal)

Termeltető: Az a kereskedelmi vállalkozás, és/vagy állati termék-feldolgozó, és/vagy termelői csoport, amely állati termék előállítására az állattartóval termeltetési szerződést köt.

Kapcsolódó melléklet:

120/2012. (XI. 23.) VM rendelet

<http://tejtermek.hu/hasznos/jogszabalyok/file/52-120-2012-xi-23-vm-rendelet>

41/2008. (IV. 3.) FVM rendelet

<http://tejtermek.hu/hasznos/jogszabalyok/file/55-41-2008-iv-3-fvm-rendelet?start=20>